

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 75.039 van 10 juli 1998  
in de zaak A. 77.686/XII-975.**

In zake : de gemeente LINKEBEEK,  
die woonplaats kiest bij  
Advocaten P. LEGROS en J. SOHIER,  
kantoor houdende te BRUSSEL,  
Emile De Motlaan 19

tegen :

1. het Vlaamse Gewest,  
2. de Vlaamse Gemeenschap,  
vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,  
die woonplaats kiezen bij  
Advocaat P. VAN ORSHOVEN,  
kantoor houdende te BRUSSEL,  
Emile Maxlaan 149.

-----  
**D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,**

Gezien het verzoekschrift dat de GEMEENTE LINKEBEEK op 27 februari 1998 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de omzendbrief BA-97/22 van 16 december 1997 van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden betreffende het taalgebruik in de gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernietiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur J. LUST;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 15 mei 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 2 juni 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat A. TRAPPENIERS, die loco Advocaat P. LEGROS verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaten P. VAN ORSHOVEN en B. STAELENS, die verschijnen voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur J. LUST;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de auditeur-generaal;

1. Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt:

1.1. Met een nota van 30 oktober 1997 verzoekt de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden de Administratie Binnenlandse Aangelegenheden een omzendbrief voor te bereiden "waarin voor de lokale besturen richtlijnen verstrekt worden voor een correcte toepassing van de wetgeving op het gebruik van talen in bestuurszaken".

1.2. Op 16 december 1997 stelt de minister, na kennisneming ervan door de Vlaamse regering, de definitieve tekst vast van de omzendbrief BA-97/22 met

betrekking tot het: "Taalgebruik in de gemeent(e)besturen van het Nederlandse taalgebied".

De omzendbrief is gericht aan de provinciegouverneurs; er zal, blijkens de opgegeven bestemmingen, "kennisgeving" van gedaan worden aan "de colleges van burgemeester en schepenen". Na een inleidend betoog (hoofdstuk I) wordt uiteengezet (hoofdstuk II) hoe naar het inzicht van de minister de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (hierna "de bestuurstaalwet" genoemd) het taalgebruik regelen in de plaatselijke diensten van gemeenten zonder specifieke regeling uit het Nederlandse taalgebied, in de plaatselijke diensten van taalgrens- en randgemeenten en in de beraadslagende en consultatieve vergaderingen van de rand- en taalgrensgemeenten. De ingenomen standpunten vertrekken, volgens de nota met opmerkingen, van het gegeven dat de "in vele taalgrens- en randgemeenten (gehuldigde) statische praktijk dat een inwoner die ooit, desnoods zeer lang geleden, desnoods éénmaal, een Franstalig getuigschrift (...) had aangevraagd, wat zelfs werd toegevoegd aan de informatie in het rijksregister der natuurlijke personen, tot het einde van zijn dagen in het Frans werd bediend (...) niet strookt met de werkelijke, dynamische draagwijdte van de notie 'naar gelang van de wens van de belanghebbende' in de (...) bestuurstaalwet". Over de inhoud van een aantal begrippen uit de bestuurstaalwet wordt (in Hoofdstuk III) "een woordje uitleg" gegeven; ook over de personen die in de gemeenten verantwoordelijkheid dragen voor de correcte toepassing van de bestuurstaalwet. In het slothoofdstuk (hoofdstuk IV: Toezicht) wordt uiteengezet dat de controle op de naleving van de taalwetgeving door de gemeentebesturen tot het gewoon administratief toezicht behoort, dat de terzake bevoegde overheden "nauwgezet (zullen) waken over de correcte naleving van de wetgeving inzake het gebruik van de talen in bestuurszaken, zowel ten aanzien van de rechtsgeldigheid van bestuurs-

handelingen als ten aanzien van de daaruit voortvloeiende budgettaire en financiële gevolgen" en dat de gouverneurs wier ambtsgebied zich uitstrekt tot de randgemeenten of de Vlaamse taalgrensgemeenten beslissingen "die strijdig zijn met de S.W.T." kunnen schorsen en zelfs -wat betreft de gouverneur van Vlaams-Brabant met betrekking tot beslissingen van gemeentelijke organen uit de randgemeenten en de gouverneur van Limburg met betrekking tot met de taalwet strijdige beslissingen van organen van de gemeente Voeren- vernietigen. Besluitend worden de provinciegouverneurs verzocht "toe te zien op een stipte naleving van de wetgeving betreffende het gebruik der talen in bestuurszaken".

1.3. De door de minister-president van de Franse Gemeenschapsregering bij het Overlegcomité tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten aanhangig gemaakte procedure wordt afgesloten met een op 28 februari 1998 gegeven advies van de Afdeling Wetgeving van de Raad van State waarin wordt vastgesteld dat het aan het Overlegcomité voorgelegde verschil van mening niet vrij is van een bevoegdheidsconflict.

1.4. De verzoekende partij stelt dat zij van de bestreden omzendbrief kennis heeft gekregen op 29 december 1997.

2.1. Overwegende dat, blijkens de citaten in het hoofdstuk "Voorwerp van het rechtsmiddel" van het verzoekschrift, de verzoekende partij aanstoot neemt aan vermeldingen in de hoofdstukken I, II.B, II.1, III.1.3, III.1.5, III.2 en IV van de omzendbrief; dat zij uiteenzet dat die bepalingen "nieuwe regels" opleggen, "meer bepaald het exclusief gebruik van de Nederlandse taal in de betrekkingen tussen gemeenten met taalfaciliteiten en de particulieren, alsook bij het opstellen van akten welke hen aanbelangen, tenzij indien deze particulieren uitdrukkelijk en herhaaldelijk verzoeken dat gebruik zou

worden gemaakt van de Franse taal"; dat zij van oordeel is dat daarmee de geldende interpretatie van de betreffende bepalingen uit de bestuurstaalwet gewijzigd wordt; dat zij ook van oordeel is dat de bestreden omzendbrief stelt dat "elke handeling uitgaande van de gemeentelijke overheden, dewelke deze voorschriften niet zouden respecteren geen rechtsgevolgen zal hebben" en dat daarmee een nieuwe sanctie wordt ingevoerd die het "klassieke annulatietoezicht overstijgt";

2.2. Overwegende dat de Raad van State in de door de verzoekende partij geciteerde stukken uit de omzendbrief niet leest dat elke handeling van een gemeentelijke overheid die niet conform de omzendbrief is geen rechtsgevolgen zal hebben; dat integendeel de omzendbrief in het hoofdstuk "toezicht" aan de provinciegouverneurs de opdracht geeft gemeentebeslissingen die niet overeenstemmen met de gehuldigde interpretatie van de bestuurstaalwet binnen de grenzen van hun bevoegdheden te schorsen of te vernietigen; dat er op die plaatsen dus geen sprake is van een nieuwe sanctie; dat de "nieuwe sanctie" waarop de verzoekende partij waarschijnlijk doelt, hoogstens kan worden teruggevonden in verzoeksters uiteenzetting met betrekking tot het taalgebruik in de beraadslagende vergaderingen en in de adviescolleges in de rand- en taalgrensgemeenten (hoofdstuk II.C van de omzendbrief), maar dat die uiteenzetting als zodanig door de verzoekende partij niet in het voorwerp van de onderhavige vordering begrepen is bij zoverre dat ook de vraag of er een nieuwe en onwettige sanctie in kan worden gelezen buiten de grenzen van het door de verzoekende partij afgelijnde geding valt; dat in elk geval -zoals de verwerende partij terecht opmerkt- die beweerde "nieuwe sanctie" slechts de herhaling of parafrasering is van artikel 58 van de bestuurstaalwet naar luid waarvan (eerste lid) "alle administratieve handelingen en verordeningen, die naar vorm of inhoud, strijdig zijn met de bepalingen van deze

gecoördineerde wetten" nietig zijn en (tweede lid) de nietigheid wordt vastgesteld "op verzoek van ieder belanghebbende, door de overheid van wie die handelingen of verordeningen uitgaan, (...) door de toezichthoudende overheid, de hoven en de rechtbanken en de Raad van State" zodat de omzendbrief op dat vlak in elk geval niets toevoegt aan de wet;

3. Overwegende dat de verwerende partijen er terecht op wijzen dat het administratief toezicht op handelingen van gemeentebesturen een gewestelijke bevoegdheid betreft zodat de vordering niet ontvankelijk is in zoverre de verzoekende partij de Vlaamse Gemeenschap in de zaak betreft; dat zodoende de Vlaamse Gemeenschap buiten de zaak moet worden gesteld en dat het Vlaamse Gewest de enige rechtspersoon is die als verwerende partij in de zaak kan optreden;

4. Overwegende dat de verwerende partij twee ontvankelijkheidsexcepties opwerpt; dat zij het belang van de verzoekende partij betwist en dat zij uiteenzet dat de verzoekende partij zich verzet tegen een handeling die geen griefhoudend karakter heeft en die derhalve niet met een beroep bij de Raad van State kan worden bestreden;

4.1. Overwegende, wat de exceptie *ratione personae* betreft, dat in het verzoekschrift wordt uiteengezet dat de omzendbrief zich richt tot de faciliteitengemeenten en hen nieuwe verplichtingen oplegt waarvan de wettigheid betwist wordt; dat in haar nota met opmerkingen de verwerende partij erop wijst dat de omzendbrief gericht is aan de provinciegouverneurs en dat hen uitleg wordt gegeven in het kader van het mede door hen uit te oefenen bestuurlijk toezicht; dat zij betoogt dat de verzoekende partij "uiteraard geen belang (kan) hebben bij de vernietiging van een haar ter kennis gebrachte interpretatieve omzendbrief waarbij aan de

gouverneurs de draagwijdte van een federale regel wordt uitgelegd" omdat, in geval van vernietiging, de uitgelegde regel uiteraard dezelfde blijft aangezien de omzendbrief de rechtsorde niet wijzigt; dat zij daaraan toevoegt dat de omzendbrief "tot meer duidelijkheid leidt voor de gouverneurs en voor de faciliteitengemeenten", dat de verzoekende partij er onmogelijk belang bij kan hebben dat verder onduidelijkheid blijft bestaan - wat zelfs een ongeoorloofd belang zou betreffen- en dat de verzoekende partij "niet de minste inhoudelijke kritiek uitoefent op de in de omzendbrief gegeven uitleg";

4.2. Overwegende, wat de exceptie *ratione materiae* betreft, dat de verzoekende partij uiteenzet dat omzendbrieven die aan de bestaande reglementering nieuwe bepalingen toevoegen geen informatief of interpretatief karakter hebben maar integendeel een reglementair karakter wanneer hun auteur de bedoeling heeft ze verplicht te stellen en wanneer hij over de middelen beschikt om de nieuwe voorschriften te doen naleven; dat zij van oordeel is dat zulks te dezen het geval is waar "betreffende de relatie tot particulieren" nieuwe bepalingen met een reglementaire draagwijdte worden ingevoerd en waar het niet naleven van die bepalingen automatisch zal leiden tot de vernietiging van de beslissing van de gemeente; dat de verwerende partij opmerkt dat de Raad van State wel verordenende omzendbrieven kan vernietigen maar geen interpretatieve omzendbrieven waarin de bestaande reglementering in herinnering wordt gebracht en toegelicht, eventueel met bijhorende aanbevelingen; dat zij uiteenzet dat een "verordenende omzendbrief (...) iets regelt en dus (iets) toevoegt of wijzigt aan de bestaande wetgeving" en dat zij vervolgens nagaat of in de omzendbrief nr. BA-97/22, zoals hij hier bestreden is, "méér wordt gedaan dan het interpreteren van de notie 'naar gelang van de wens van de belanghebbende' in de artikelen 14,

§ 1, 26 en 28 van de bestuursstaalwet", welk probleem de vraag oproept of het in de omzendbrief gehanteerde criterium "voor zover zij daar telkens uitdrukkelijk om verzoeken" of "telkens opnieuw beroep doen op de faciliteiten" te verzoenen is met die wettelijke bepaling; dat zij dienaangaande betoogt wat volgt: taalkundig valt het gehanteerde criterium ongetwijfeld binnen het raam van de wet en bij de parlementaire voorbereiding is "nooit gezegd dat een 'eenmalige wens' (van een inwoner van een faciliteitengemeente) zou volstaan om voor de rest van zijn leven in het Frans bestuurd te worden in een gemeente waarvan de bestuurs-taal per hypothese het Nederlands is en waarin van de betrokkene verwacht wordt dat hij zich aanpast", de omzendbrief verwoordt aldus "wat reeds in de rechtsorde besloten ligt" en alleen een "dynamische interpretatie van de faciliteiten is in overeenstemming met de grondwettelijk erkende voorrang van de taal van elk eentalig gebied", de omzendbrief gaat uit van een overheid die op het bedoelde terrein geen enkele verordenende bevoegdheid heeft en die -wat herhaaldelijk in de omzendbrief zelf duidelijk gemaakt is- ook niet verordenend heeft willen optreden; dat de verwerende partij besluit dat de omzendbrief niet verbindend kan zijn aangezien hij niet officieel bekendgemaakt is en dat hij ook niet verbindend wordt door het enkele feit dat erin verwezen wordt naar de uitoefening van het administratief toezicht en naar artikel 58 van de bestuursstaalwet;

4.3.1. Overwegende dat de bestreden omzendbrief uitgaat van de overheid die bevoegd is om op de gemeenten van het Vlaamse Gewest -in dit geding gaat het om de randgemeenten- het administratief toezicht, ingesteld door de nieuwe gemeentewet, uit te oefenen; dat hij gericht is aan de provinciegouverneurs, die bij de uitoefening van dat toezicht een opdracht vervullen als een orgaan van het Vlaamse Gewest en die als zodanig verplicht zijn de instructies van de Vlaamse regering -

of van de minister aan wie de bevoegdheid is gedelegeerd om de reglementering toe te passen- na te leven;

4.3.2. Overwegende dat de hier bestreden instructie aan de gouverneurs betrekking heeft op de wijze waarop het gewoon administratief toezicht op de gemeenten -het toezicht ingesteld door de gemeentewet- zal worden uitgeoefend; dat die gemeenten, hoewel zij niet de rechtstreekse adressaat zijn van de omzendbrief en er dus zelf niet rechtstreeks verplichtingen door opgelegd krijgen, er onmiskenbaar baat bij hebben dat de toezichthoudende overheid bij de uitoefening van dat toezicht op beslissingen van hun organen een naar hun oordeel correcte interpretatie van de wetgeving aanhoudt; dat de vrees van een onder toezicht staand bestuur dat een in het kader van zijn autonome beslissingsbevoegdheid genomen besluit van een zijner organen aldus het voorwerp zal uitmaken van een toezichtsmaatregel die steunt op een naar zijn oordeel ondeugdelijke interpretatie van de wet aan dat bestuur een voldoende belang verleent om een annulatieberoep in te stellen tegen een instructie -voor de gemeenten gaat het om een beleidsoptie van de toezichthoudende overheid- die ertoe kan leiden dat een onbepaald aantal beslissingen of handelingen van zijn organen steeds weer gecensureerd worden op grond van de verwijzing naar de onregelmatige toepassing of de onjuiste interpretatie van de wet, te dezen de bestuurstaalwet; dat voorts de bestreden omzendbrief, hoewel hij geen juridische verplichtingen aan de gemeenten oplegt en aldus op zich voor hen een zuiver interpretatieve waarde heeft in die zin dat hij een uiteenzetting bevat van wat naar het oordeel van de minister de correcte interpretatie is van de betreffende bepalingen uit de bestuurstaalwet, toch een enig geldende interpretatie van de bestuurstaalwet vooropstelt en er "de stipte naleving" van in het vooruitzicht stelt waar de gemeenten, zo al niet in rechte dan toch zeker in feite, moeilijk omheen kunnen; dat met het aldus om-

schreven dwingend karakter van de omzendbrief en het feit dat hij een algemene draagwijdte heeft -d.w.z. dat hij op een onbepaalbaar aantal gevallen toepasselijk is- voor ogen de Raad van State vaststelt dat, zoals hij reeds eerder heeft uiteengezet in het arrest AERTS, nr. 27.721 van 14 maart 1987 en nadien, specifiek ten aanzien van een omzendbrief van de toezichthoudende overheid, in het arrest KAMER VAN RAADGEVENDE INGENIEURS VAN BELGIE, nr. 32.378 van 18 april 1989, het interpretatief karakter van de omzendbrief niet belet dat hij met een annulatieberoep bestreden kan worden; dat in de huidige stand van de zaak de beide excepties verworpen worden;

5. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

6.1. Overwegende, wat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreft, dat de verzoekende partij eerst "op een algemene wijze" uiteenzet dat de verplichting om "op een systematische wijze nederlandstalige documenten te versturen aan personen waarvan zij zeker is dat zij achteraf deze documenten zullen terugsturen teneinde een nieuw Franstalig exemplaar te verkrijgen, de gemeentelijke diensten zal desorganiseren en de hoeveelheid werk, alsook de mededeling van documenten, zal verhogen in die mate dat de gemeente zal worden verplicht het aantal personeelsleden van de gemeentelijke administratie te verhogen", dat zij daarbij aandacht vraagt voor de specifieke situatie waarin zij zich bevindt, met name dat ongeveer 80% van haar inwoners voor hun relatie met

de openbare overheden de voorkeur geven aan het gebruik van het Frans, dat het huidig personeelskader volzet is en dat zij nog niet over een personeelsbehoefteplan beschikt dat in het kader van de "omzendbrief van minister Kelchtermans" nodig is om een nieuw personeelskader te kunnen opstellen bij zoverre dat het onmogelijk is het voor de toepassing van de richtlijn noodzakelijke bijkomend personeel onmiddellijk in dienst te nemen -de goedkeuring van een nieuw personeelskader duurt tussen de 12 en 18 maanden- en dat aldus de continuïteit van de openbare dienst en de goede werking van de gemeentelijke dienst in het gedrang gebracht zal worden; dat zij vervolgens de aandacht toespitst op "handelingen met betrekking tot de verkiezingen" en met name op het feit dat, indien zij ertoe verplicht wordt de oproepingsbrieven eerst in het Nederlands te versturen en vervolgens opnieuw in het Frans aan degenen die erom verzoeken -wat op zich reeds strijdig is met de onder-richtingen van 4 augustus 1987 van de minister van Binnenlandse Zaken met betrekking tot het taalgebruik betreffende de kiesverrichtingen-, er een belangrijke vertraging -2700 "handgeschreven oproepingen" zullen binnen een termijn van om en bij de twee weken moeten worden opgesteld- zal ontstaan in een procedure die aan strikte termijnen gebonden is en die tot gevolg zal hebben enerzijds dat kiezers niet aan de stemming kunnen deelnemen en anderzijds dat kiesverrichtingen ongeldig kunnen zijn, in welk geval dan nieuwe verkiezingen georganiseerd zouden moeten worden; dat zij ook verwijst naar het nadeel dat zij dreigt te ondergaan op het stuk van de vaststelling en de inning van de gemeentebelastingen doordat de kennisgeving in het Nederlands van een aanslagbiljet, dat een "akte" is in de zin van de bestuurstaalwet, aan een inwoner die vooraf de wens zou hebben geuit het Frans te gebruiken voor onwettig zou moeten worden gehouden waardoor het de gemeente onmogelijk zou worden om die belasting nog te innen; dat zij tenslotte betoogt dat haar mandatarissen en ambtenaren,

geplaatst voor het feit dat de minister van Binnenlandse Aangelegenheden in het openbaar de gemeenten met strenge financiële straffen heeft bedreigd, in een "onzekere en onhoudbare situatie" worden gebracht in die zin dat zij met toepassing van de manifest onwettige omzendbrief zelf ten opzichte van de Franstalige particulieren uit hun gemeente verantwoordelijk kunnen worden gesteld terwijl zij bij weigering van de toepassing van de omzendbrief er de oorzaak van zullen zijn dat "al haar beslissingen door de toezichthoudende overheid" zullen worden vernietigd;

6.2. Overwegende dat de verwerende partij in vijf punten uiteenzet waarom niet voldaan is aan de voorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel:

-de bestreden omzendbrief berokkent geen nadeel aan de verzoekende partij: de inspanningen die de verzoekende partij moet doen vloeien voort uit de bestuurstaalwet zelf en het teloorgaan van een voordeel dat voorvloeide uit een niet-correcte toepassing van de wetgeving kan in rechte niet aangewend worden om "een niet betwiste correcte uitleg op enige wijze te dwarsbomen"; daarenboven is de omzendbrief niet aan de gemeenten, maar aan de provinciegouverneurs gericht en betwist de verzoekende partij de daar gegeven uitleg niet; er wordt niet uiteengezet welke praktijk er op dit ogenblik wordt gehanteerd en dus blijkt niet welk nadeel de nieuwe regeling met zich kan brengen; met betrekking tot de inning van de gemeentebelastingen moet vastgesteld worden dat het bezorgen van een Nederlandstalig aanslagbiljet "evident niet de minste nietigheid" zal opleveren, dat er trouwens voor de verzending van een aanslagbiljet geen termijn is voorgeschreven en dat de inkohiering van de belasting een intern stuk is dat binnen het bestuur wordt opgesteld en dat derhalve in elk geval in het Nederlands opgesteld moet worden; wat de verkiezingen betreft toont de verzoekende partij niet

aan dat een correcte toepassing van de bestuurstaalwet "meerdere inspanningen (van de gemeente) zou impliceren" wat voor vertraging zou kunnen zorgen; wat de situatie van de mandatarissen en ambtenaren betreft houdt de omzendbrief "niet de minste sanctie voor wie dan ook in";

- het ingeroepen nadeel is niet ernstig: het meerwerk en de meerkost die de uitvoering van de omzendbrief met zich zal brengen is "hypothetisch" en wordt daarenboven niet "ondraaglijk" in de periode die de eventuele vernietiging voorafgaat in die zin dat een zorgvuldig werkend bestuur er het hoofd niet aan zal kunnen bieden;

- het nadeel is niet persoonlijk waar verwezen wordt naar het nadeel van mandatarissen en ambtenaren;

- het nadeel wordt niet veroorzaakt door de tenuitvoerlegging van de bestreden omzendbrief maar door de bestuurstaalwet zelf die in de gemeente een faciliteitenregeling ingesteld heeft en die het gemeentebestuur ermee belast heeft de diensten zodanig te organiseren dat zonder moeite aan die regeling voldaan kan worden (artikel 29, lid 2, van de bestuurstaalwet);

- het nadeel is niet moeilijk te herstellen: indien de correcte toepassing van de bestuurstaalwet een extra inspanning vergt, dan gaat het uitsluitend om een financieel nadeel dat in principe herstelbaar is en waarvan zelfs geen becijfering wordt overgelegd;

6.3.1. Overwegende dat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel waarop een verzoeker zich beroept om de schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing te verkrijgen persoonlijk moet zijn; dat de verzoekende partij zich derhalve niet ontvankelijk kan beroepen op het nadeel dat haar mandatarissen of haar personeelsleden als persoon kunnen inroepen;

6.3.2. Overwegende dat het nadeel voortspruitende uit de nieuw aan te nemen houding op het stuk van de verzending van de aanslagbiljetten voor de gemeentebelastingen volgens de verzoekende partij gelegen is in het feit dat het voor de gemeente onmogelijk zal zijn de belasting, waaromtrent een met de bestuurstaalwet strijdig aanslagbiljet aan een particulier is toegezonden, nog te innen waardoor "het evenwicht in het gemeentelijk budget in gevaar (komt)"; dat evenwel uit het administratief dossier blijkt -inzonderheid uit de uitleg die de administratie aan de minister heeft bezorgd- dat volgens de goedgekeurde rekening van het jaar 1995 in de gemeente Linkebeek slechts één belasting bestaat die "hoogstwaarschijnlijk" door middel van een aanslagbiljet geïnd is, te weten een belasting op tweede verblijven (voor een bedrag van 230.000 frank) en één belasting die "mogelijk" op dezelfde wijze geïnd is, te weten een belasting op "bouwen, verbouwen en schutsels" (voor een bedrag van 528.544 frank) terwijl het totaal bedrag van de geïnde belastingen 83.490.000 frank belooft; dat de verzoekende partij de juistheid van dat gegeven niet heeft betwist en ook niet heeft aangevoerd dat die situatie significant zou gewijzigd zijn; dat, geplaatst voor die gegevens, de Raad van State er niet toe komt te besluiten dat de onmogelijkheid om een deel van die belastingen te innen het financieel evenwicht van de gemeente in gevaar brengt en derhalve voor haar een ernstig nadeel inhoudt;

6.3.3. Overwegende dat het nadeel, verbonden met de gevreesde moeilijkheden bij de organisatie van kiesverrichtingen -vertraging bij het toesturen van correcte oproepingsbrieven aan de kiezers die gebruik wensen te maken van het Frans- door de verzoekende partij in verband gebracht wordt met de onmogelijkheid van een aantal kiezers om aan de stemming deel te nemen en met de mogelijke ongeldigheid van de verkiezingen; dat evenwel de ontvangst van een met de bestuurstaalwet

strijdige oproepingsbrief de betrokkene niet vrijstelt van de verplichting maar ook niet belet om te gaan stemmen; dat de vrees voor de ongeldigheid van kiesverrichtingen een veel te los verband vertoont met de bestreden omzendbrief; dat immers de bestreden omzendbrief betrekking heeft op modaliteiten ter zake van de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeente zoals dat door de nieuwe gemeentewet is ingesteld; dat het toezicht op verrichtingen die tot het verkiezingscontentieux behoren daar niet in begrepen is zodat de verzoekende partij op dat vlak van de omzendbrief geen rechtstreekse dreiging ondergaat;

6.3.4.1. Overwegende, wat betreft het beweerde meerwerk dat de nieuwe maatregel binnen de gemeentediensten zal veroorzaken, met de desorganisatie van de dienst en de noodzaak van een personeelsuitbreiding tot gevolg dat, de tot nog toe door de verzoekende partij aangehouden interpretatie van de bestuurstaalwet -met name dat een eenmalig verzoek van een inwoner van een randgemeente die zich op taalfaciliteiten kan beroepen, volstaat opdat het bestuur hem nadien blijvend in het Frans zou tegemoet treden- door de administratieve overheden altijd in overeenstemming met de bestuurstaalwet is bevonden zodat de verwerende partij nu aan de gemeente niet kan verwijten dat zij zich beroept op het behoud van een onwettig verkregen voordeel; dat het aangevoerde nadeel voortspruit uit de met de bestreden beslissing ter kennis gebrachte ommezwaai in de interpretatie van de wet en aldus ermee in rechtstreeks verband staat;

6.3.4.2. Overwegende dat de ommezwaai in de interpretatie van de regels die betrekking hebben op de wijze waarop de door de bestuurstaalwet aan de inwoners van randgemeenten toegekende taalfaciliteiten in concrete gevallen invulling moeten krijgen -interpretatie die de verwerende partij verplicht is te doen in het kader van

de controle van de wettigheid van beslissingen van gemeenteoverheden- onmiskenbaar een aantal gevolgen heeft op de dagelijkse werking van de gemeentediensten in die zin dat de gemeentelijke diensten nu niet meer mogen uitgaan van het vermoeden dat een particulier, omdat hij eerder ooit de wens heeft geuit gebruik te willen maken van het Frans, ook voor de zaak die op dat ogenblik behandeld wordt, gebruik wil maken van die taal, met het gevolg dat nu het risico ontstaat dat de betrokken dienst, in de gevallen waarin hij niet onmiddellijk over een nieuwe wilsuiting van de particulier beschikt, na het ontvangen van die wilsuiting ofwel de zaak verder in het Frans moet afhandelen (artikel 25, lid 1, van de bestuurstaalwet), ofwel de in artikel 26 en 28 van de bestuurstaalwet bedoelde documenten opnieuw, nu in het Frans, moet redigeren;

6.3.4.3. Overwegende evenwel dat de verzoekende partij geen enkel gegeven verstrekt dat de Raad van State toelaat een concreet idee te krijgen van de vermeerdering van het werkvolume of van de reorganisatie van de gemeentediensten die de bestreden beslissing noodzakelijk maakt, laat staan dat aannemelijk wordt gemaakt dat ieder uitstel bij de uitbreiding van het personeelskader dat daarvoor nodig is de desorganisatie van de gemeentediensten en dus de minder behoorlijke werking van de openbare dienst tot gevolg zal hebben; dat daarbij inzonderheid bedacht wordt dat er van meerwerk slechts sprake kan zijn in de aangelegenheden waarin het bestuur niet vooraf kan uitmaken dat de burger met wie het de contacten bedoeld in de artikelen 25, 26 en 28 van de bestuurstaalwet heeft, in dat geval gebruik wenst te maken van het Frans; dat de twee situaties waarvan de verzoekende partij in dat verband gewag maakt (het verzenden van de aanslagbiljetten voor één, hoogstens twee, soorten gemeentebelasting en van maximaal 2.700 oproepingsbrieven voor verkiezingen) niet volstaan om aan het nadeel het ernstig en moeilijk te

herstellen karakter toe te kennen dat vereist is om aan de verzoekende partij het voordeel te geven dat haar zaak met voorrang behandeld wordt;

7. Overwegende dat niet voldaan is aan één van de grondvoorwaarden waaronder de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de omzendbrief kan bevelen,

#### **B E S L U I T :**

##### **Artikel 1.**

De Vlaamse Gemeenschap wordt buiten de zaak gesteld.

##### **Artikel 2.**

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

### **Artikel 3.**

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op tien juli 1900 achtennegentig, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

|        |                     |                  |
|--------|---------------------|------------------|
| de HH. | J. BORRET,          | kamervoorzitter, |
|        | A. VANDENDRIESSCHE, | staatsraad,      |
|        | J. BAERT,           | staatsraad,      |
| Mevr.  | S. DOMS,            | griffier.        |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**S. DOMS.**

**J. BORRET.**